

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

საქმე №3ბ/664-11

25 მაისი 2010 წელი
თბილისი

**თბილისის სააპელაციო სასამართლო
ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა**

მოსამართლე ქეთევან ღუგლაძე

სხდომის მდივანი – ლელა მილდენბერგერი

აპელანტი – საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

წარმომადგენელი – სოფიო ცისკარიშვილი

მოწინააღმდეგე მხარე – რობერტ ქართლოსაშვილი

დავის საგანი – ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ჯარიმის, ზიანისა და პირგასამტეხლოს ანაზღაურება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2011 წლის 24 მარტის გადაწყვეტილება

1. აპელანტის მოთხოვნა: გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება

2. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი

2.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2011 წლის 24 მარტის გადაწყვეტილებით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; მოპასუხე რობერტ ქართლოსაშვილს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისრა ჯარიმის – 35983.07 (ოცდათხუთმეტიათას ცხრაასოთხმოცდასამი ლარი და შვიდი თეთრი)

ლარის, პირგასამტენლოს – 10794.92 (ათიათას შვიდასოთხმოცდათოთხმეტი ლარი და ოთხმოცდათორმეტი თეთრი) ლარისა და სანივთე ქონების დავალიანების სახით 1644 ლარის ანაზღაურება. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოთხოვნა ზიანის სახით 1746.87 ლარის ოდენობით მოპასუხე რობერტ ქართოლოსიშვილსათვის დაკისრების ნაწილში არ დაკმაყოფილდა უსაფუძვლობის გამო. ადაწყვეტილება მითითებულ ნაწილში გასაჩივრებული იქნა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ;

დასკვნები ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

2.2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2007 წლის 05 დეკემბერს ერთი მხრივ, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და მეორე მხრივ, რობერტ ქართოლოსიშვილს შორის დაიდო ხელშეკრულება (კონტრაქტი) თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო ქვედანაყოფებში სამხედრო სამსახურის გავლის შესახებ. ამავე ხელშეკრულების პირველი მუხლის 1.1 პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურე ვადებულებას იღებს წინამდებარე ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით კეთილსინდისიერად იმსახუროს სამინისტროს სამხედრო ქვედანაყოფებში, ხოლო სამინისტრო ვალდებულებას იღებს გადაუხადოს სამხედრო მოსამსახურეს შეთანხმებული ხელფასი და უზრუნველყოს იგი საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სამხედრო სამსახურითა და შესაბამისი პირობებით. ხელშეკრულების მე-3 მუხლის 3.1 პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურის მიერ სამხედრო სამსახურის ვადა შეადგენს 4 წელს, რომლის ათვლაც იწყება ხელშეკრულების დადების თარიღიდან და რომელიც ამავდროულად ითვლება ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღად. მე-4 მუხლის 4.1 პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურეს ხელშეკრულების მოქმედების განმავლობაში მიეცემა ანაზღაურება საქართველოს პრეზიდენტის შესაბამისი ბრძანებულებით დადგენილი 1 ა) კატეგორიის ხელფასის სახით თვეში 447 ლარის ოდენობით. მე-5 მუხლის თანახმად, სამინისტრო ვალდებულია სამხედრო მოსამსახურეს აუნაზღაუროს ხელფასი, ჩაუტაროს სათანადო სწავლება ხელშეკრულების მოქმედების პირველი 3 (სამი) თვის განმავლობაში, აღნიშნული სწავლების პროცესში უზრუნველყოს სამხედრო მოსამსახურე სწავლებისათვის აუცილებელი აღჭურვილობითა და ამუნიციით. მე-7 მუხლის 7.1 პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურე სრულად, მთელი თავისი ქონებით აგებს პასუხს მისთვის მინდობილი ქონების (მათ შორის ფორმის ტანსაცმლის, აღჭურვილობის, იარაღის, ტექნიკის და ა.შ) უსაფრთხოებასა და მოვლაზე. სამხედრო მოსამსახურე მხოლოდ დროებით სარგებლობს მისთვის მინდობილი ქონებით, ხოლო ქონების მესაკუთრეს წარმოადგენს სამინისტრო.

2.3. ხელშეკრულების მე-7 მუხლის 7.3 პუნქტის თანახმად, იმ შემთხვევაში თუ სამხედრო მოსამსახურე მომზადების პერიოდში ან მისი დასრულების შემდეგ, ან ხელშეკრულების მოქმედების განმავლობაში მისი სურვილით და სამინისტროსთან შეთანხმებით დატოვებს სამხედრო ძალებს, ან შექმნის პირობებს იმისათვის, რომ სამინისტრო იძულებული გახდეს შეწყვიტოს ოთხწლიანი კონტრაქტი, სამხედრო მოსამსახურე უპირობოდ ხდება ვალდებული ხელშეკრულების შეწყვეტიდან 10 (ათი) დღის ვადაში, ჯარიმის სახით აუნაზღაუროს სამინისტროს მასზე

გათვალისწინებული კონტრაქტით დარჩენილი ვადის ფულადი თანხები, შემდეგი წესით: ერთი წლის სამსახურის გავლის შემდეგ, მომდევნო 3 წლის ხელფასის სახით, საშუალოდ 14 000 ლარის ოდენობით, რომელიც დაანგარიშებული იქნება ბოლო თვის ხელფასის შესაბამისად. ამავე ხელშეკრულების მე-7 მუხლის 7.4 პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურის მიერ 7.3 და 7.4 მუხლებში აღნიშნული თანხების ამავე მუხლებით დადგენილ ვადებში დაფარვის ვალდებულების ვადის გადაცილების შემთხვევაში, აღნიშნულ თანხებს დაერიცხება პირგასამტეხლო 0.2 %-ის ოდენობით ყოველ გადაგადაცილებულ დღეზე.

2.4. 2007 წლის 05 დეკემბერს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და რობერტ ქართოლოსიშვილს შორის დადებულ ხელშეკრულებაში (კონტრაქტი) თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო ქვედანაყოფებში სამხედრო სამსახურის გავლის შესახებ შეტანილ იქნა დამატება, რომლის თანახმად, ხელშეკრულების მე-7 მუხლის 7.3 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდა შემდეგი რედაქციით: „ერთ წლამდე და ერთი წლის სამსახურის გავლის შემდეგ, სამსახურის დარჩენილი ვადის ხელფასის სახით, საშუალოდ 14 000 ლარის ოდენობით, რომელიც დაანგარიშებული იქნება ბოლო თვის ხელფასის შესაბამისად.“

2.5. საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 2008 წლის 06 მაისის №2307 ბრძანებით დადგენილია, რომ საქართველოს შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტაბის სახმელეთო ჯარების მეოთხე ქვეითი ბრიგადის 43-ე მსუბუქი ქვეითი ბატალიონის I მსუბუქი ქვეითი ასეულის ნაღმტყორცნელთა სექციის გათვლის მეთაური, კაპრალი რობერტ ანატოლის ძე ქართოლოსიშვილი ჩაითვალოს დათხოვნილად შეიარაღებული ძალების რიგებიდან რეზერვში 2008 წლის 10 მარტიდან (საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პირადი შემადგენლობის სიებიდან ამორიცხვითა და ყველა სახის კმაყოფიდან მოხსნით), „სამხედრო მოსამსახურის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 თავის 21-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტის (კონტრაქტის პირობების დარღვევის გამო) თანახმად.

2.6. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ გაცემული ცნობის თანახმად სამხედრო მოსამსახურე რობერტ ქართოლოსიშვილის ბოლო თვის ხელფასი შეადგენდა 802 ლარს; სანივთე უზრუნველყოფაზე დახარჯული თანხა შეადგენს 1644 ლარს.

2.7. მოპასუხე რობერტ ქართოლოსიშვილის მიერ დარღვეულია კონტრაქტის 7.3., 7.4. 8.2. და 8.3. პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულება.

დასკვნები სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით

2.8. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ პუნქტის თანახმად, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანი შეიძლება იყოს ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადება, შესრულება ან შეწყვეტა. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ზ“ პუნქტის თანახმად, ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საჯარო უფლებამოსილების განხორციელების მიზნით ფიზიკურ ან იურიდიულ პირთან,

აგრეთვე სხვა ადმინისტრაციულ ორგანოსათან დადებული სამოქალაქო სამართლებრივი ხელშეკრულება.

2.9. სასამართლომ განმარტა, რომ ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია გამოიყენოს საქმიანობის როგორც საჯაროსამართლებრივი, ასევე კერძოსამართლებრივი ფორმები, მათ შორის, დადოს როგორც ადმინისტრაციული, ისე კერძოსამართლებრივი ხელშეკრულება. კონკრეტულ შემთხვევაში ადმინისტრაციული და სამოქალაქოსამართლებრივი ხელშეკრულებების გამიჯვნა შესაძლებელია ამ ხელშეკრულებათა მიზნის დადგენის გზით.

2.10. საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 05 აპრილის №119 ბრძანებულებით დამტკიცებული „საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დებულების“ თანახმად, თავდაცვის სამინისტროს ერთ-ერთი ძირითად ფუნქციაა საქართველოს შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობის პროგრამიდან გამომდინარე ამოცანების შესასრულებლად ჯარების მომზადების დონის განსაზღვრა, სამხედრო კადრების მომზადება.

2.11. „სამხედრო მოსამსახურის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის თანახმად, სამსახედრო სამსახური წარმოადგენს სახელმწიფო სამსახურის განსაკუთრებულ სახეს და მიზნად ისახავს საქართველოს თავდაცვის უზრუნველყოფას, ხოლო ამავე კანონის მე-12 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურე იმყოფება სრულ სახელმწიფო კმაყოფაზე, რაც სახელმწიფოს მხრიდან მის მატერიალურ, სოციალურ და სამედიცინო უზრუნველყოფას გულისხმობს.

ამდენად, სამხედრო კადრების მომზადება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს საქართველოს შეიარაღებული ძალების პროფესიული, დისციპლინური, მაღალკვალიფიციური სამხედრო პერსონალით, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საჯარო უფლებამოსილება და მისი უშუალო, პირდაპირი ფუნქციაა, ანუ ამ შემთხვევაში საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო ახორციელებს საჯაროსამართლებრივ უფლებამოსილებას და სწორედ ამ მიზნით არის დადებული ხელშეკრულება, რომლის შესაბამისადაც მოსარჩელე ითხოვს სადავო თანხების ანაზღაურებას, რის გამოც მხარეთა შორის დადებული ხელშეკრულება წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებას.

2.12. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 25¹ მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ ხელშეკრულების დადებასთან, შესრულებასთან და შეწყვეტასთან დაკავშირებული დავები განიხილება საერთო სასამართლოების მიერ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით. ხოლო საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 65-ე მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადებისას გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით გათვალისწინებული დამატებითი მოთხოვნები ხელშეკრულებათა შესახებ.

2.13. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 327-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ხელშეკრულება დადებულად ითვლება, თუ მხარეები მის ყველა არსებით პირობაზე შეთანხმდნენ საამისოდ გათვალისწინებული ფორმით. ამავე კოდექსის 317-ე მუხლის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება. საქართველოს სამოქალაქო

კოდექსის 316-ე მუხლის თანახმად, ვალდებულება უნდა შესრულდეს ჯეროვნად და კეთილსინდისიერად. სასამართლოს მიიჩნია, რომ მხარეებს შორის დადებული ხელშეკრულებით განისაზღვრა ისეთი არსებითი პირობები, რომელთა შეუსრულებლობისათვის ხელშეკრულების მონაწილე მხარეს წარმოეშვა ამავე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ჯარიმისა და პირგასამტეხლოს ანაზღაურების ვალდებულება.

2.14. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 407-ე მუხლის თანახმად, ხელშეკრულებიდან გასვლისას კრედიტორს შეუძლია მოითხოვოს იმ ზიანის ანაზღაურება, რომელიც მას მიადგა ხელშეკრულების შეუსრულებლობით.

2.15. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 417-ე მუხლის თანახმად, ხელშეკრულების მხარეებს შეუძლიათ თავისუფლად განსაზღვრონ პირგასამტეხლო, რომელიც შეიძლება აღემატებოდეს შესაძლო ზიანს. შეთანხმება პირგასამტეხლოს შესახებ მოითხოვს წერილობით ფორმას.

საქართველოს პრეზიდენტის 1998 წლის 26 ოქტომბრის ბრძანებულების დამტკიცებული „სამხედრო სამსახურის გავლის შესახებ დებულების“ XVI თავით რეგულირდება საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს შეიარაღებულ ძალებში საკონტრაქტო (პროფესიული) სამხედრო სამსახურის გასავლელად გაფორმებული კონტრაქტის ვადად შეწყვეტის შემთხვევაში, კონტრაქტით გათვალისწინებული ფინანსური პასუხისმგებლობის დაკისრების, ფინანსური პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლების, მისი გადავადების ან შემცირების საფუძვლები და წესი. მითითებული თავის მეორე პუნქტის თანახმად, თუ საკონტრაქტო (პროფესიული) სამხედრო სამსახურის გასავლელად გაფორმებული კონტრაქტის ვადად შეწყვეტის მიზეზით, სამხედრო მოსამსახურეს წარმოექმნა ფინანსური პასუხისმგებლობა სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე ან მის გარეშე ფინანსური პასუხისმგებლობა მცირდება გადაუხდელი ჯარიმის თანხაზე ღარიცხული პირგასამტეხლოს ნაწილში ჯარიმის საერთო რაოდენობის 30 პროცენტამდე.

2.16. სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქმის მასალებით დადასტურებულია მოპასუხე რობერტ ქართოლოსიშვილის მხრიდან ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების შეუსრულებლობისა და აღნიშნულის შედეგად მისი მხრიდან ჯარიმისა და პირგასამტეხლოს ანაზღაურების ვალდებულების არსებობის ფაქტი, რაც მოსარჩელის სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილების ფაქტობრივ-სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოპასუხე რობერტ ქართოლოსიშვილს უნდა დაეკისროს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ ჯარიმის სახით 35983.07 ლარის და პირგასამტეხლოს 10794.92 ლარის ოდენობით.

2.17. სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სარჩელი ზიანის ანაზღაურების ნაწილში არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ვინაიდან ზიანის ანაზღაურების სახით 1746.87 ლარის გადახდის თაობაზე მოთხოვნა უსაფუძვლოა, რადგან მითითებული თანხა მოპასუხე რობერტ ქართოლოსიშვილს მიღებული აქვს შორმის ანაზღაურების – ხელფასის სახით, რომლის გადახდის

ვალდებულება თავდაცვის სამინისტროს წარმოეშვა როგორც კანონის, ისე კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების საფუძველზე.

2.18. “სამხედრო მოსამსახურის სტატუსის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურე იმყოფება სრულ სახელმწიფო კმაყოფაზე. ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ნორმით სახელმწიფოს ხარჯზე ეძლევა სასურსათო ულუფა და ფორმის ტანსაცმელი ან შესაბამისი ფულადი კომპენსაცია.

2.19. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილია, რომ თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ხოლო 102-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილია, რომ საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

ასევე, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17 მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილია, რომ მოსარჩელე ვალდებულია დაასაბუთოს თავისი სარჩელი და წარადგინოს შესაბამისი მტკიცებულებები. მოპასუხე ვალდებულია წარადგინოს წერილობითი პასუხი (შესაგებელი) და შესაბამისი მტკიცებულებები.

სასამართლომ აღნიშნა, რომ მოპასუხე რობერტ ქართლოსიშვილის მიერ სასამართლოში არ იქნა წარმოდგენილი იმის დამადასტურებელი მტკიცებულება, რომ მან კონტრაქტის შეწყვეტის შემდეგ მოსარჩელე საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დაუბრუნა მასზე გადაცემული სანივთე უზრუნველყოფა.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სარჩელი მოპასუხე მხარეზე სანივთე ქონების დავალიანების სახით 1644 ლარის ოდენობით თანხის დაკისრების თაობაზე უნდა დაკმაყოფილდეს და მოპასუხეს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს სანივთე ქონების დავალიანების სახით 1644 ლარის გადახდა.

3. სააპელაციო საჩივრის საფუძველები

ფაქტობრივი საფუძველები:

3.1. სასამართლომ არასწორად დადგენილად მიიჩნია ის ფაქტი, რომ თავდაცვის სამინისტროს მიერ ზიანის სახით მოთხოვნილი თანხა წარმოადგენდა რობერტ ქართლოსიშვილზე ხელფასის სახით გაცემულ თანხას, რაც არ წარმოადგენდა სამინისტროზე მიყენებული ზიანის საკომპენსაციო თანხას.

სასამართლომ არასწორად შეაფასა სარჩელში მოყვანილი გარემოებები ვინაიდან თავდაცვის სამინისტრო ზიანის ანაზღაურებას ითხოვდა 8.2, 8.3 მუხლებით, სადაც ცალსახაა რომ სამინისტრომ მოითხოვა ის თანხა, რაც დახარჯა სამხედრო მოსამსახურის მომზადებაზე და რომლის ხელახლა გაღება მას მოუწია კონტრაქტის დარღვევის გამო, მის სანაცვლოდ ახალი სამხედრო მოსამსახურის გაწვრთნისათვის.

3.2. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ერთერთ სასარჩელო მოთხოვნას

წარმოადგენდა მოპასუხე რობერტ ქართლოსაშვილის მიერ ზიანის სახით 1746.87 ლარის გადახდა. საქალაქო სასამართლოს მიერ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სასარჩელო მოთხოვნა ამ ნაწილში არ იქნა დაკმაყოფილებული იმ მოტივით, რომ სასამართლოს მიერ დადგენილად იქნა მიჩნეული შემდეგი სამართლებრივი გარემოებანი, კერძოდ სასამართლომ განმარტა, რომ მოსარჩელის მიერ მოთხოვნილი ზიანის თანხა წარმოადგენდა ხელფასს, ხოლო მოქმედი კანონმდებლობა არ ითვალისწინებდა ხელფასის გადახდას მიყენებული ზიანის სახით სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სასამართლომ ასევე არ იმსჯელა თავდაცვის სამინისტროს პოზიციასთან დაკავშირებით, სადაც სამინისტრო მიუთითებდა რომ მოთხოვნილი თანხა არის ზიანი, რომელიც კონტრაქტის (ხელშეკრულების) დარღვევიდან გამომდინარე წარმოიშვა და რომლის მოთხოვნის შესაძლებლობას იძლევა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი და ხელშეკრულების 8.3 პუნქტი. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო მოპასუხისაგან არ ითხოვდა მასზე გადახდილ ხელფასს, არამედ ეს თანხა იყო მოპასუხის სანაცვლოდ დასაქმებული სამხედრო მოსამსახურეზე გადახდილი თანხა, ე.ი. სამინისტრო ითხოვდა ზიანის სახით იმ თანხას, რომლის ხელახლა გადახდაც მას მოუწია ახალი სამხედრო მოსამსახურის იმ დონემდე გაწვრთნისათვის რა დონემდეც იყო მოპასუხე კონტრაქტის დარღვევის დროისათვის.

3.3. აპელანტი განმარტავს, რომ მოპასუხე მხარის მართლსაწინააღმდეგო ქმედებით განპირობებული კონტრაქტის ვადამდე შეწყვეტით თავდაცვის სამინისტრომ ვერ მიაღწია მიზანს, კერძოდ ვერ მიიღო პროფესიულად გაწვრთნილი სამხედრო მოსამსახურე, ხოლო მის მომზადებაზე დახარჯული საბიუჯეტო თანხები (მათ შორის სახელფასო თანხები) უშედეგოდ დაიხარჯა და იგივე დონის სამხედრო მოსამსახურის მომზადებაზე სამინისტრო იძულებული იყო კვალავ გაეწია შესაბამისი დანახარჯები.

3.4. კონსტიტუციის 98.3 მუხლის მიხედვით სამხედრო ძალების რაოდენობას ყოველწლიურად ამტკიცებს საქართველოს პარლამენტი. „საქართველოს სამხედრო ძალების რაოდენობის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს 29.12.2004 წლის კანონით 2005 წელში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პირადი შემადგენლობა განისაზღვრა 23000-ით, ხოლო „საქართველოს სამხედრო ძალების რაოდენობის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს 09.12.2005 წლის კანონით 2006 წელში საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პირადი შემადგენლობა განისაზღვრა 28000-ით. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, რობერტ ქართლოსაშვილის შეიარაღებული ძალებიდან დათხოვნის გამო „საქართველოს სამხედრო ძალების რაოდენობის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს 29.12.2004 წლის და 09.12.2005 წლის კანონებით განსაზღვრული საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პირადი შემადგენლობის რაოდენობის შენარჩუნების მიზნით სამინისტროს მოუწია სხვა სამხედრო მოსამსახურესთან ახალი კონტრაქტის გაფორმება და მოპასუხეზე მოთხოვნილი თანხის ხელახლა ხარჯვა (მათ შორის ხელფასის და სხვა თანხების) ახალი სამხედრო მოსამსახურის სამხედრო მომზადების იმ დონემდე მისაღწევად, რაც ჰქონდა მიღწეული მოპასუხეს შეიარაღებული ძალებიდან დათხოვნისას.

სამართლებრივი საფუძვლები:

3.1.5. ზიანის დაკისრებაზე უარის თქმის ნაწილში საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო არ ეთანხმება სასამართლოს მოტივაციას, ვინაიდან სასამართლომ არ იმსჯელა საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პოზიციასთან დაკავშირებით, სადაც მიეთითა, რომ ზიანის მოთხოვნილი თანხა არის თანხა რომლის ხელახლა გაღება უწევს სამინისტროს კონტრაქტით გათვალისწინებული ინტერესის მისაღწევად – სხვა სამხედრო მოსამსახურის მოსამზადებლად. კონტრაქტით გათვალისწინებული ინტერესის – საქართველოს შეიარაღებული ძალების პროფესიული, დისციპლინირებული, მაღალ კვალიფიციური სამხედრო პერსონალით უზღუნველყოფა კი შეუძლებელია კონტრაქტის დამრღვევი პირის სანაცვლოდ სხვა სამხედრო მოსამსახურის მომზადების გარეშე. შესაბამისად, საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო მოპასუხისგან არ ითხოვს მასზე ხელფასის სახით გაცემულ თანხებს, არამედ მოთხოვნილი თანხა არის მოპასუხის სანაცვლოდ დასაქმებულ სამხედრო მოსამსახურეზე გადახდილი თანხა, ე.ი. სასამინისტრო ითხოვს ზიანის სახით იმ თანხას რომლის ხელახლა გადახდაც მოუწია ახალი სამხედრო მოსამსახურის იმ დონემდე გაწვრთვნისთვის რა დონეზეც იყო მოპასუხე კონტრაქტის დარღვევის დროისათვის.

4. გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების დასაბუთება

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

4.2. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, სამართლებრივი თვალსაზრისით შემოწმებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით.

4.3. სააპელაციო პალატა იზიარებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და მიაჩნია, რომ აპელანტის მიერ სააპელაციო საჩივარში მითითებული ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები არ ქმნიან სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლების შემადგენლობას, შესაბამისად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძვლებს;

4.4. სააპელაციო სასამართლო იზიარებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს დასკვნას იმის შესახებ, რომ აპელანტის მიერ სადოდ გამხდარი თანხა 1746.87

ლარი რობერტ ქართლოსაშვილს მიღებულ აქვს შორმის ანაზღაურების – ხელფასის სახით, რომლის გადახდის ვალდებულება თავდაცვის სამინისტროს წარმოეშვა როგორც კანონის, ისე კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების საფუძველზე. „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად ამ კანონის მოქმედება სამხედრო მოსამსახურეებზე ვრცელდება მხოლოდ იმ შემთხვევებში, თუ საქართველოს კონსტიტუციით, სპეციალური კანონმდებლობით ან მათ საფუძველზე სხვა რამ არ არის დადგენილი. ამავე კანონის 37-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად მოსამსახურეს უფლება აქვს სამსახურში მიღების დღიდან სამსახურიდან განთავისუფლების დღემდე მიიღოს შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი). მოსამსახურის შრომითი გასამრჯელო (ხელფასი) მოიცავს თანამდებობრივ სარგოს, პრემიას და კანონით გათვალისწინებულ დანამატებს. დანამატების გაცემა უნდა განხორციელდეს მხარჯავი დაწესებულებებისათვის ბიუჯეტის კანონით დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

თბილისის სააპელაციო სასამართლო განმარტავს, რომ აპელანტის მოთხოვნა ზიანის ანაზღაურების თაობაზე არის დაუსაბუთებელი, რადგან საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ზიანის სახით მოითხოვს მოპასუხის ნაცვლად ახალი სამხედრო მოსამსახურის მომზადებაზე დახარჯული თანხის ანაზღაურებას, მაგრამ წარმოდგენილი არ არის მტკიცებულება ამგვარი დანახარჯის თაობაზე; საქმეში წარმოდგენილი მხოლოდ ცნობა რობერტ ქართლოსაშვილზე დარიცხული სამი თვის ხელფასის ოდენობის შესახებ, რომელიც არ შეიცავს მითითებას სხვა სადაო გარემოებების შესახებ, კერძოდ, რა ხარჯი იქნა ნამსახურების პერიოდში გაწეული კვების კომპენსაციის ან სწავლების ხარჯის სახით;

ადმინისტრაციული პალატა ასევე არ იზიარებს აპელანტის პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ რობერტ ქართლოსაშვილისათვის მიცემული ხელფასი და მასზე დახარჯული სხვა თანხები (სასურსათო ულუფის კომპენსაცია, წრთვანზე გაწეული ხარჯები და სხვა) წარმოადგენს ზიანს, რადგან რობერტ ქართლოსაშვილი ხელფასს იღებდა დამსახურების მიხედვით, ყოველთვიურად, გაწეული სამსახურისთვის. სააპელაციო პალატა თვლის, რომ ზიანს არ წარმოადგენს რობერტ ქართლოსაშვილისათვის სასურსათო ულუფის კომპენსაციის სახით გაცემული თანხა და მის მომზადებაზე დახარჯული ფინანსები, რადგან კვება და მომზადება მას სჭირდებოდა, რათა განეხორციელებინა მასზე დაკისრებული მოვალეობები სამხედრო სამსახურის პერიოდში.

5. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

სააპელაციო სასამართლო სსსკ-ის 390-ე მუხლის საფუძველზე ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებებს და დასკვნებს საქმის ფაქტობრივ და სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით, შესაბამისად, გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების დასაბუთებისას იფარგლება მათზე მითითებით;

6. საპროცესო ხარჯები

„სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მხარეები გათავისუფლებული არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. ამდენად, არ არსებობს წანამძღვრები მხარეთა შორის სასამართლო ხარჯების განაწილებისათვის.

სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ

დ ა ა დ გ ი ნ ა

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
2. უცვლელად დარჩეს მოცემულ საქმეზე თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2011 წლის 24 მარტის გადაწყვეტილება.
3. განჩინება შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით საქართველოს უზენაეს სასამართლოში, (მდებარე ქ. თბილისი ძმ. ზუბალაშვილების ქ.32) დასაბუთებული გადაწყვეტილების ასლის მხარისათვის გადაცემის მომენტიდან ერთი თვის ვადაში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მეშვეობით (მდებარე გრ. რობაქიძის 7ა).

თავმჯდომარე

ქეთევან ღუგლაძე